

virksomheder, der udøves i Kommunen, af de Personer, der ikke have Ophold i den og endvidere af de Erhvervsvirksomheder, der udøves i Kommunen af Aktieselskaber og det, som man tidligere kaldte juridiske Personer, hvilke altsaa ikke ifølge den almindelige Lovregel kunne inddrages under Beskatning. — Her er altsaa en Mangel ved den nuværende Ordning af Statterforholdene. Det maa erkendes, at der her virkelig er Trang til en Udvidelse af den Regel, der er givet for Beskatning gennem Formue og Lejlighed. Det er, som jeg allerede har nævnt, ogsaa et Forhold, som jævnlig har rejst Stemning for sig omkring i Landet, og jeg stal i saa Henseende anføre, at der i 1882 til Folketinget indkom en Adresse fra Byraadene i 71 af Landets Købstæder, hvori de anholdt om, at der maatte ske en hensigtsmæssig Forandring i det Forhold, jeg her har fremhævet. Nu ere ganske vist Raabene om en Ordning i saa Henseende bleven svagere, og det ligger ganske simpelt deri, at Spørgsmaalet er blevet ældre. Men dertil kommer ogsaa et andet Moment. I de senere Aar er der rejst et nyt Krav, et Krav fra Hartkornbrugerne om at faa Lettelse i de Byrder, der hvile paa Hartkorn til Kommunerne. Dette Krav er, om end ikke for alle, saa dog for mange Kommuner's Vedkommende, fuldt ud besøjet.

Med disse Bemærkninger stal jeg tillade mig at gaa over til selve Forslaget. Det falder i forskellige Afdelinger, og den første, nemlig §§ 1 og 2, tilfugter at bøde paa Mangler, som nu findes ved Formue- og Lejlighedsbeskatningen af fysiske Personer, altsaa paa Grundlag af Opholdet i Kommunen. I saa Henseende stal jeg særlig tillade mig at fremhæve den Forandring, der er foreslaaet med Hensyn til Reglen om, at et Ophold, der er af kortere Varighed end fire Maanedere, ikke begrunder Stattepligt til Kommunerne. I den Henseende har Folketinget foreslaaet, at Tidsfristen stal ansættes til to Maanedere. Man har ganske sikkert der særlig fæstet sit Blik paa de jaatalde Landliggerkommuner, og det er vistnok meget tvivlsomt, om det er berettiget udelukkende at have disse for Øje; thi den Regel, som her er Tale om, kommer ogsaa til at virke i adskillige andre Forhold. — I Regeringsforslaget var det foreslaaet, at der med Indenrigsministeriets Billigelse i Lankommunerne stulle indføres Stattevedtægter. Tanken dermed var at give disse Vedtægter som retledende og kontrollerende ved Ansættelsen til Stat. Men i Folketinget er man gaaet noget videre. Man har ment gennem disse Vedtægter at kunne indføre en Modifikation i For-

mue- og Lejligheds-skatten, som kunde have til Følge, at man opnaaede en Lettelse for Hartkornet i de Byrder til Kommunen, der hvile paa dette. Man har nemlig foreslaaet, at de Indtægter, der ikke hidvære fra Jordbrug, stulle beskattes procentvis højere, eller som det ogsaa kan udtales, at de Indtægter, der hidvører fra Jordbrug, stulle beskattes procentvis lavere. Hvor vidt man vilde kunne naa med en saadan Regel, turde allerede være tvivlsomt; men at den ikke er uden Betænelighed, stal jeg dog fremhæve. Den har væsentlige Mangler, og der er navnlig den Side ved den, at den let kommer til at dele Befolkningen med Hensyn til Beskatningen i Klasser, Jordbrugerklassen for sig og de andre for sig, saaledes at Jordbrugerklassen kommer til at indtage en særlig privilegeret Stilling som en lavere beskattet Klasse. Dette vil meget let kunne sætte ondt Blod i Kommunerne, og det saa meget mere, som det jo er Hartkornbrugerne, som ere de raadende i Sogneraadene, og saaledes netop ogsaa ere raadende med Hensyn til Vedtægternes Affattelse. I denne Forbindelse stal jeg nemlig nævne en anden Forandring, der er gjort i Folketinget. Man har der bestemt, at Vedtægterne stulde affattes af Amtsraadet, men saaledes, at Amtsraadet stulde være væsentlig bundet ved de Beslutninger, som Sogneraadet maatte tage i saa Henseende. Det vil let kunne føre til, at Sogneraadene i en Amtsraads-kreds forinden samle sig og blive enige om, hvorledes de ønske Vedtægterne og derigennem binde Amtsraadene. — Der er dernæst gjort en meget væsentlig Ændring i Folketinget, idet man har strøget de Paragraffer i Regeringsforslaget, som anordne særlige Overligningsmyndigheder for Landets Vedkommende. Nu ere jo Amtsraadene Overligningskommissioner for Landet, og man kan vist med Sikkerhed sige, at deres Sammensætning er saaledes, at den ikke kan være særlig beregnet paa at være Overligningsmyndighed for Statteklager. Det følger jo allerede deraf, at en Statteklage, for at naa gennem Amtsraadet, stal have Majoriteten for sig, men i Amtsraadet staa Stemmerne som Regel lige mod lige, saaledes at den ene Halvdel netop ere Sogneraadenes Tilidsmænd. Der er en Mangel her, og det er vist ogsaa erkendt fra flere Sider. Det havde maaske været heldigere, om man ved Landkommunalloven havde søgt at faa en særlig Overligningskommission for Landet; men det være nu, som det vil: naar man vil gaa til en mellemkommunal Beskatning og til at udvide den personlige Kommuneskat til ogsaa at ramme Aktieselskaber og juridiske